

OMLADINSKI AKTIVISTI

P R I R U Č N I K

Forum MNE

Crna Gora
Ministarstvo sporta i mladih

OMLADINSKI AKTIVISTI

PRIRUČNIK

Podgorica, oktobar 2019.

SADRŽAJ

1. Omladinski rad.....	5
1.1 Trenutno stanje	5
1.2 Principi i vrijednosti omladinskog rada	6
2. Omladinski radnik vs omladinski aktivista	6
2.1 Ako želiš da postaneš omladinski aktivista potrebno je.....	8
3. Moralni i profesionalni principi kojih mora da se pridržava omladinski aktivista	8
3.1 Moralni principi.....	8
3.2 Profesionalni principi.....	9
4. Aktivnosti koje, nakon obuke, mogu da vode omladinski aktivisti.....	9
5. Politika o zaštiti djece/mladih.....	11

Izдавач: Forum MNE

Za izdavača: Elvira Hadžibegović Bubanja

Autorka: Tamara Čirgić

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna biblioteka Crne Gore, Cetinje
ISBN 978-9940-9920-1-9
COBISS.CG-ID 39667216

UVOD

Od 2017. godine Crna Gora je bogatija za još jedno zanimanje – OMLADINSKI AKTIVISTA! Ovo znači da su se tek prije dvije godine stekli uslovi za sprovođenje akreditovanog programa obuke za profesionalni kadar koji treba da radi u servisima za mlade (omladinski klub i omladinski centar), ali i u kancelarijama za mlade. [Forum MNE](#) od osnivanja, skoro 18 godina, radi na stvaranju uslova da mladi ljudi ostvare svoj puni potencijal i da se razviju u svjesne, odgovorne i aktivne članove svoje zajednice, a ovo zanimanje doprinosi ostvarenju toga cilja.

[Forum MNE](#) je proces akreditacije zanimanja omladinski aktivista započeo još 2009. godine, a finalizovao 2017. godine usvajanjem programa i ispitnog kataloga na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje. U saradnji sa Centrom za stručno obrazovanje, [Forum MNE](#) je razvio standard zanimanja za „omladinske aktiviste/aktivistkinje”, čime se po prvi put prepoznaju i kompetencije iz domena omladinskog rada koje spadaju u takozvane „meke“ kompetencije.

U ovom kratkom priručniku ćemo dati osvrt na nekoliko bitnih aspekata ovoga zanimanja:

- Koje su vrijednosti omladinskog rada?
- Koja je uloga omladinskog aktiviste u omladinskom radu u Crnoj Gori i koje vrijednosti i kompetencije treba da posjeduje?
- Koja je razlika između omladinskog radnika i omladinskog aktiviste?
- Koji etički kodeks – tj. koje moralne i profesionalne principe – treba da poštuje omladinski aktivista u svom radu?
- Kratak osvrt na neformalno obrazovanje.
- Konkretnе aktivnosti koje budući omladinski aktivisti mogu primjeniti u svom radu.

Kako je Forum MNE nekoliko puta naglašavao, u slučaju da se ne riješi prepozna ta potreba za obučenim profesionalnim kadrom i, samim tim, i profesionalizacija servisa za mlade, ostavlja se prostor da se programi omladinskog rada sprovode bez jasnih kriterijuma ko može da ih sprovodi – pa u nekim opštinama možemo da imamo obučene omladinske aktiviste, a u nekim mogu da se angažuju i kadrovi koji nemaju potrebna znanja, vještine i kompetencije za sprovođenje ovih programa.

Naravno, to ne bi bilo u skladu sa Nacionalnom strategijom za mlade (2017-2021) koja jasno pokazuje opredjeljenje nadležnih da ovom problemu pristupe na sistematičan i ozbiljan način i osiguraju da se profesionalizuju servisi za mlade.

Jedan u nizu napora resornog Ministarstva za sport i mlade je bila i jasna opredjeljenost da, dvije godine zaredom, finansijski podrži projekat koji za cilj ima obučavanje omladinskih aktivista. Ovom podrškom, Ministarstvo sporta i mladih je pokazalo spremnost i volju da pitanju obrazovanja profesionalnog kadra u polju omladinske politike pristupi studiozno i time doprinese dugoročnom rješenju ovoga problema.

U nadi da će ovaj priručnik poslužiti nekima od vas kao osnova za razumijevanje važnosti novog zanimanja, a nekima kao osnova za rad u polju omladinske politike, želimo da uživate u čitanju!

1 OMLADINSKI RAD

1.1. Trenutno stanje

U [Zakonu o mladima](#), omladinski rad je, u članu 4, definisan na sljedeći način: *omladinski rad predstavlja aktivnosti koje se realizuju u saradnji sa mladima¹ i za mlade sa ciljem njihovog osamostaljivanja i prelaska u odraslo doba, učenja, ličnog i društvenog razvoja, u skladu sa njihovim potrebama i mogućnostima, a zasnivaju se na metodama neformalnog obrazovanja.*

Mnogo ranije, [Forum MNE](#) je definisao omladinski rad na sljedeći način: *omladinski rad obuhvata aktivnosti i programe zasnovane na metodama i principima neformalnog obrazovanja sa ciljem da potpomogne razvoj mladih ljudi u svjesne, odgovorne i aktivne članove zajednice radeći na stvaranju uslova za ostvarivanje njihovih punih potencijala.*

Usvajanjem Zakona o mladima, po prvi put je prepoznata važnost omladinskog rada koji je kao koncept još 2002. godine, uveo [Forum MNE](#) (tadašnji Proni Institut za socijalnu edukaciju, pa onda Forum Syd Balkans program), a od tada, pod tim imenom, se sprovodio veliki broj aktivnosti. Međutim, kako nije postojala jasna definicija omladinskog rada, te je aktivnosti su se vrlo često sprovodile bez poštovanja osnovnih principa i vrijednosti omladinskog rada. Definisanjem ovoga koncepta u Zakonu o mladima, to je polje za *manipulaciju* smanjeno, iako ima još dosta prostora za profesionalizaciju koju treba nastaviti u narednom periodu. Jedan od bitnih koraka je priznavanje zanimanja *omladinski aktivista* 2017. godine i obučavanje profesionalnog kadra za sprovođenje programa omladinskog rada.

Iste godine, a kao doprinos profesionalizaciji rada omladinskih servisa, izdata je i publikacija [Smjernice za otvaranje i vođenje omladinskih klubova i omladinskih centara²](#). Kako se navodi i u samom tekstu publikacije *Smjernice za osnivanje i funkcionisanje omladinskih klubova/centara kreirane su upravo da bi se odgovorio na nedostatak standarda prilikom uspostavljanja i vođenja ovih servisa.*

¹ Prema Zakonu o mladima, član 2, mladi su lica od navršenih 15 do navršenih 30 godina.

² Ova publikacija je pripremljena u okviru zajedničkog programa Ujedinjenih nacija za osnaživanje mladih

S ova dva koraka, uz napore koji čine i organizacije civilnog društva i međunarodne organizacije, neke lokalne samouprave i Ministarstvo sporta i mladih, učinjeno je dosta na postavljanju osnova za nastavak rada na profesionalizaciji omladinskog rada.

Važno je naglasiti da se omladinski rad odvija kao dio neformalnog obrazovanja. Neformalno obrazovanje je vid obrazovne aktivnosti koji se dešava van formalnog sistema obrazovanja. Neformalno obrazovanje je sastavni dio koncepta cjeloživotnog učenja koje osigurava da mladi i odrasli stiču i unapređuju vještine, sposobnosti i lične kvalitete potrebne za prilagođavanje na okruženje koje se konstantno mijenja³. Značajan dio neformalnog obrazovanja sprovode nevladine organizacije angažmanom u zajednici, ali, u posljednje vrijeme, i škole počinju da se angažuju i organizuju neke kratkoročnije programe neformalnog obrazovanja i time doprinose holističkom obrazovanju mladih.

³ Zajednički program Ujedinjenih nacija za osnaživanje mladih, „[Smjernice za otvaranje i vođenje omladinskih klubova i omladinskih centara](#)“, Podgorica, 2017, str.11

1.2. Principi i vrijednosti omladinskog rada⁴

1.2.1. Metode omladinskog rada su:

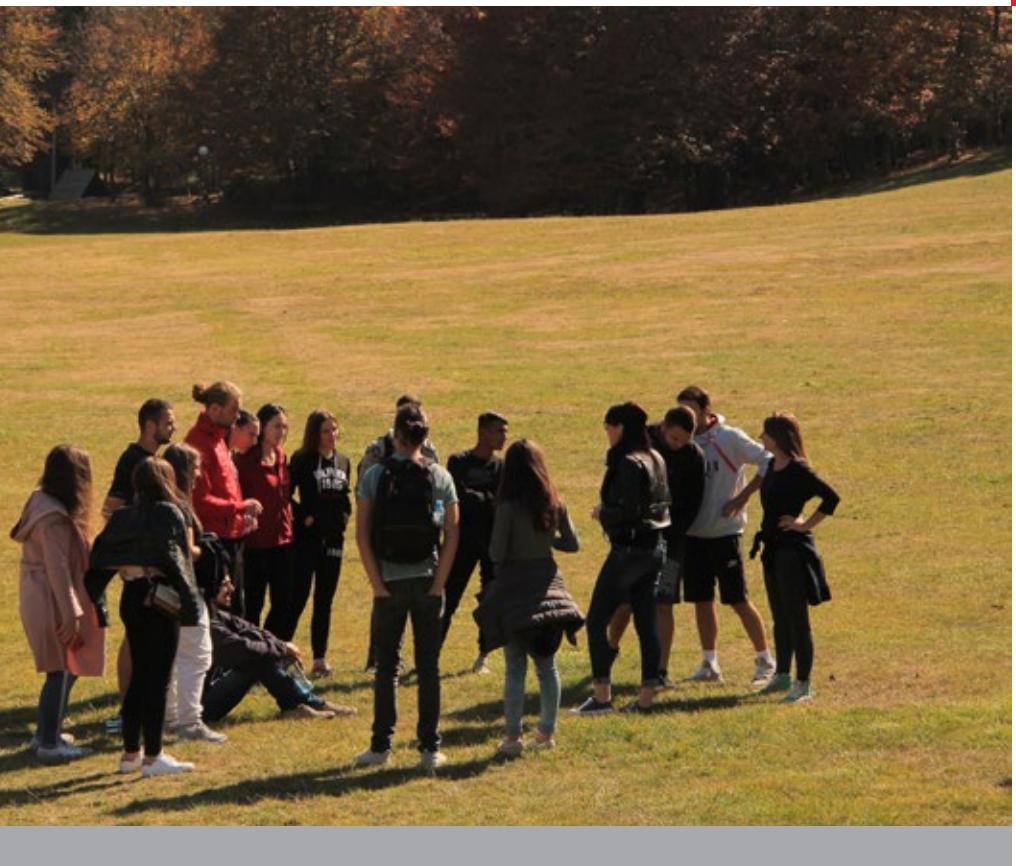
- Dugoročni razvojni rad sa grupama mladih ljudi i to najčešće kroz interaktivne radionice;
- Kratkoročni projekti, radionice, seminari, treninzi;
- Rad sa pojedincima/pojedinkama;
- Organizovanje događaja i akcija za mlade i sa mladima;
- Putovanja, izleti, omladinske razmjene;
- Slobodne, otvorene aktivnosti u omladinskom klubu/omladinskom centru, društvene aktivnosti koje su istovremeno i obrazovne.

1.2.2. Odlike i vrijednosti omladinskog rada su:

- Dobrovoljno učestvovanje mladih u sadržajima koji se nude;
- Obrazovnog je karaktera: sticanje različitih vještina koje koriste mladoj osobi u svim poljima u svakodnevnom životu, kao i određenih saznanja, vrijednosti i ponašanja;
- Pomaže razvoju mladih, promovišući učenje kroz iskustvo kao i cjeloživotno učenje⁵;
- Da promoviše participaciju – učestvovanje mladih.
- Radi na otpornosti mladih na različite izazove (uključujući i radikalizam i nasilni ekstremizam);
- Promoviše nezavisnost i odgovornost mladih ljudi kako bi oni bili osnaženi da samostalno preuzmu inicijativu i aktivno učestvuju u kreiranju ličnih i društvenih promjena;
- Obezbeđuje prostor mladima u sferi javnog djelovanja kako bi se čuo njihov glas u društvu i kako bi se obezbijedio uticaj mladih na društvena dešavanja;
- Promoviše i podržava društveni aktivizam u cilju pozitivnih promjena u lokalnim zajednicama i šire;
- Otvoren je za sve mlade ljude (bez obzira na vjersku, nacionalnu pripadnost, socijalni ili ekonomski status i specifičnosti identiteta);

⁴ Online publikacija „[Omladinski rad u Crnoj Gori](#)”, Forum Syd Montenegro

⁵ Učenje kroz iskustvo podrazumijeva učenje iz svake iskustvene situacije, stvarne ili kreirane, jer se takvo učenje pokazalo kao veoma vrijedno i uspješno se primjenjuje. Cjeloživotno učenje je koncept koji se zasniva na filozofiji nikad nije prerano ili prekasno za učenje i tiče se stavova, ideja, vještina, ponašanja i znanja

2 OMLADINSKI RADNIK VS OMLADINSKI AKTIVISTA

Tokom godina rada, izdvojila su se dva zanimanja važna za profesionalizaciju kadra koji radi u omladinskim servisima u polju omladinskog rada. To su *omladinski radnik* i *omladinski aktivista*.

Koja je razlika?

Omladinski radnik/radnica organizuje omladinski rad zasnovan na potrebama i interesovanjima mladih, organizuje upravljanje omladinskim klubom/centrom, kako i umrežavanje i komunikaciju sa relevantnim akterima iz zajednice sa ciljem osiguravanja dobrobiti mladih.

Omladinski aktivista/aktivistkinja organizuju aktivnosti i događaje, kampanje, omladinske obrazovne kampove i razmjene i podržavaju inicijative mladih i njihovo aktivno učešće.

U Crnoj Gori, Forum MNE je od 2002-2010. godine sprovodio univerzitetски program za obrazovanje omladinskih radnika *Liderstvo i omladinski rad u zajednici* u saradnji sa Školom za *edukaciju i komunikaciju* Univerziteta iz Jönköpinga, Švedska, a nekoliko godina je partner bio i Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore. Međutim, i pored napora Forum-a MNE, profesija omladinski radnik/radnica u tom periodu nije bila prepoznata. Ovo ne znači da se ovaj proces neće nastaviti, već samo da se odlaže za period kad se ostvare uslovi za njegovo realizovanje.

Do tada, a kao posljedica potrebe da se, ipak, radi na profesionalizaciji kadra u polju omladinskog radnika, [Forum MNE](#) je proces akreditacije zanimanja *omladinski aktivista* započeo još 2009. godine, a finalizovao 2017. godine usvajanjem programa i ispitnog kataloga na sjednici Nacionalnog savjeta za obrazovanje. U saradnji sa Centrom za stručno obrazovanje, [Forum MNE](#) je razvio standard zanimanja za „omladinske aktiviste/aktivistkinje“, čime se po prvi put prepoznaju i kompetencije iz domena omladinskog rada koje spadaju u takozvane „meke“ kompetencije.

Zadaci omladinskog aktiviste su da:

- Organizuje programe u skladu sa prepoznatim potrebama mladih;
- Organizuje: omladinske razmjene, omladinske kampove, omladinske festivale, događaje, kampanje, edukativno-zabavne programe, programe informisanja mladih (info tačke, info centri);
- Izrađuje projektne prijedloge i upravlja projektima;
- Vodi radnu dokumentaciju iz domena svoga rada, u skladu s procedurama i zahtjevima poslodavca;
- Organizuje poslove, u skladu sa nadležnostima i propisima koji definišu rad omladinskog aktiviste i zaštitu prava mladih i djece.

2.1. Ako želiš da postaneš omladinski aktivista potrebno je...

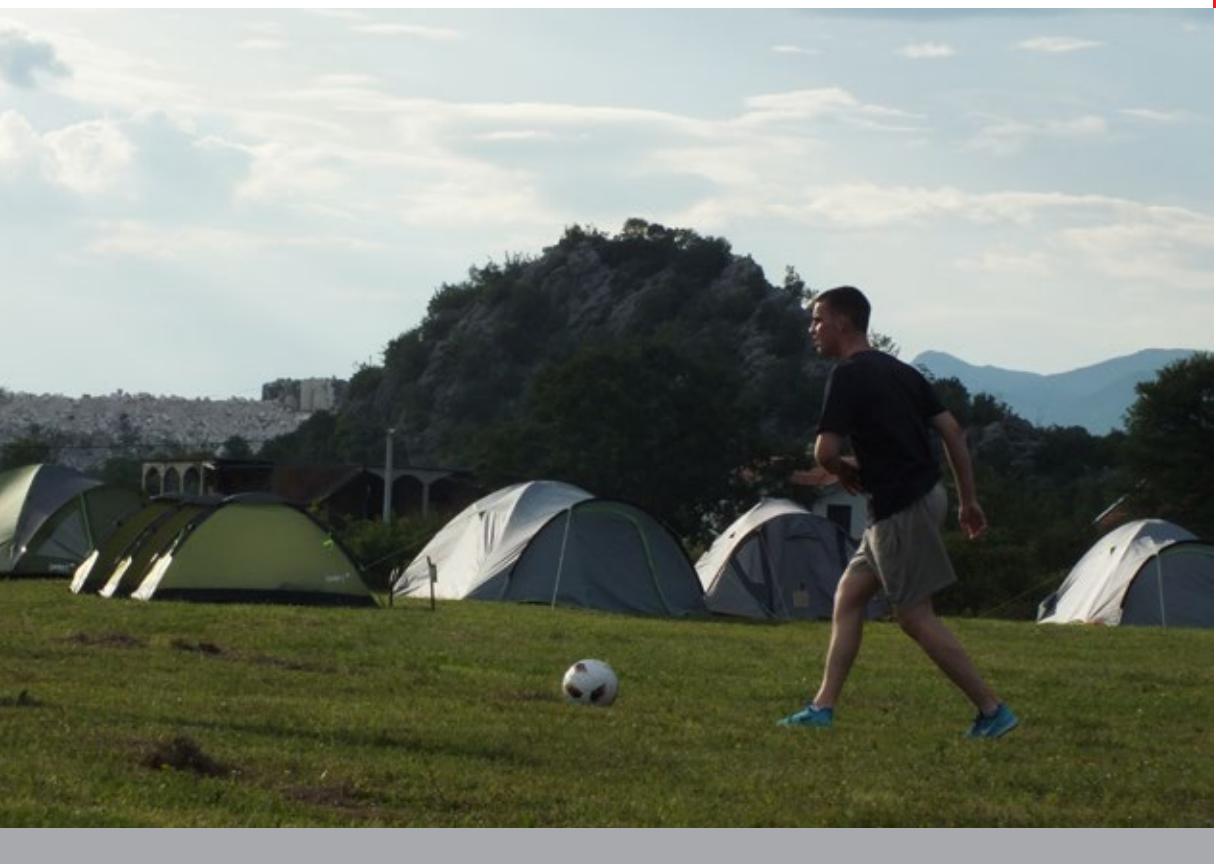
1. Kada [Forum MNE](#) otvorí poziv za obuku omladinskih aktivista, da se prijavиш putem prijavnog formulara;
2. U slučaju da ispunjavaš uslove, bićeš primljen u tim od maksimalno 15 učesnika iz Crne Gore;
3. Pohađaš program obrazovanja, koji traje okvirno 6 mjeseci, a raspored izgleda ovako:
  - I trodnevna obuka *Osnove omladinskog rada u zajednici i omladinske politike*;
  - II trodnevna obuka *Omladinski aktivizam*;
  - III trodnevna obuka *Izrada projektnih prijedloga u omladinskom radu*.

Napomena: nakon svake od obuka planirana je supervizirana i podržana praksa u omladinskom klubu, omladinskom centru, kancelariji za mlade, školi, omladinskoj organizaciji ili organizaciji za mlade u opštinama iz kojih dolaze učesnici;

4. Programom obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije omladinski aktivista su planirani pismeni i praktični dio ispita koji će biti organizovani u dogovoru s organizatorom privatnom ustanovom za obrazovanje odraslih Forum MNE.

Uslovi koje treba da ispunjavaš prilikom prijavljivanja su:

- Kvalifikacija nivoa obrazovanja IV1 (ovjerenu diplomu o završenoj srednjoj školi ili fakultetu);
- Poznavanje rada na računaru;
- Znanje stranog jezika minimum nivoa A2;
- Uvjerenje da se protiv kandidata/kandidatkinje ne vodi krivični postupak (izdaje nadležni osnovni sud)
- Donja granica je 18 godina, a gornja nije definisana.

3 MORALNI I PROFESSIONALNI PRINCIPI KOJIH MORA DA SE PRIDRŽAVA OMLADINSKI AKTIVISTA

3.1. Moralni principi⁶

Omladinski aktivisti imaju obavezu da:

- Tretiraju mlade ljude s poštovanjem, cijeneći svaku osobu i izbjegavajući bilo kakav oblik negativne diskriminacije na osnovu njihove rase, religije, polne/rodne pripadnosti, seksualne orientacije, nacionalne pripadnosti, uzrasta, izgleda, obrazovanja, socio-ekonomskog statusa i dr;
- jasno objasne prirodu i granice povjerljivosti u razgovoru s mladom osobom – posebno objašnjavajući da informacije koje su im povjerene jednu svrhu, ne smiju koristiti u druge svrhe bez odobrenja mlađe osobe – osim ukoliko je vidljiva jasna opasnost za mlađu osobu, omladinskog radnika/radnicu ili nekog drugog pojednica;
- poštjuju i promovišu prava mlađih da donose svoje odluke i izvore, osim u slučajevima kad je dobrobit ili legitimni interes njih samih, ili nekog drugog, ozbiljno ugrožen;
- promovišu i osiguraju dobrobit i sigurnost mlađih, dozvoljavajući im da uče kroz preuzimanje izazova u obrazovnim aktivnostima;
- doprinose promovisanju društvene pravde za mlađe ljude, kao i u društvu generalno, putem ohrabruvanja poštovanja razlika i različitosti.

3.2. Profesionalni principi

Omladinski aktivisti imaju obavezu da:

- prepoznaju granicu između ličnog i profesionalnog života i da budu svjesni potrebe da balansiraju odnos brige i podrške mladima s odgovarajućom profesionalnim distancom;
- prepoznaju potrebu da budu odgovorni prema mladima, njihovim roditeljima i starateljima, kolegama, finansijskim, širem društvu i svim ostalima;
- razvijaju potrebne vještine i kompetencije potrebne za ovaj posao;
- rade sa službama i institucijama gdje se ovi principi primjenjuju.

4 AKTIVNOSTI KOJE, NAKON OBUCE, MOGU DA VODE OMLADINSKI AKTIVISTI

Budući da obrazovanje za omladinske aktiviste doprinosi profesionalizaciji kadra koji radi u sklopu servisa za mlade, važno je nabrojati neke od aktivnosti za koje su, nakon uspješno završenog programa obuke, omladinski aktivisti obučeni:

RADIONICE U OMLADINSKOM KLUBU ILI CENTRU

Jedna od najčešćih aktivnosti u omladinskim klubovima i centrima su radionice različitog tipa: od kojih se izdvajaju kreativne i obrazovne (na različite teme koje interesuju mlade). Neke od tema su: kreativno razrješavanje konflikata, pisanje CV-ja, komunikacija, upotreba novih tehnologija u svrhe aktivizma mlađih, kako postati aktivan u zajednici, borba protiv govora mržnje na internetu, prikupljanje donacija i sl. Pored ovih, teme mogu da budu i one koje su identifikovane kroz istraživanje potreba mlađih, a dio su bilo programa kluba, bilo nacionalne ili lokalnih strategija za mlade. Omladinski aktivisti, prateći lične afinitete i vještine, zajedno sa interesovanjem mlađih, mogu da organizuju različite umjetničke radionice, radionice fotografije, glume, ali i one književne, poetske i muzičke. Radionice su uvek interaktivne prirode i mlađi, tokom cijelogupnog trajanja, aktivno učestvuju. Koriste se različite metode neformalno obrazovanja: od podjela u male grupe, do prezentacija, ali i igara uloga i sl.

Ono što je važno naglasiti, kako za sve aktivnosti u omladinskom radu, tako i za radionice, je da omladinski aktivisti moraju da osiguraju da rade u skladu sa profesionalnim i moralnim načelima svoga zanimanja, ali i da poštuju sve različitosti i osiguraju da niko nije diskriminiran. Takođe, preporuka je da rade u parovima, tj. da ih je minimum dvoje, kako bi osigurali da se svi procesi u grupi isprate, ali kako bi profesionalno reagovali u slučaju da dođe do nekih većih izazova u radu grupe.

OMLADINSKE OBRAZOVNE RAZMJENE I OBRAZOVNI KAMPOVI

Tokom programa obuke, omladinski aktivisti se obučavaju da mogu profesionalno da vode omladinske obrazovne razmjene i kampove – bilo na nacionalnom ili na međunarodnom nivou. Tokom obuke dobijaju potrebna znanja i razvijaju vještine kako da realizuju razmjene i kampove, a da uzmu u obzir sve bitne aspekte od pripreme, preko realizacije do izvještavanja, obraćajući pažnju na svu potrebnu dokumentaciju, program koji mora da ima obrazovni karakter, sve aspekte zaštite mladih i njihovih prava tokom svih faza, kao i komunikaciju sa njihovim roditeljima/starateljima i širom zajednicom ako je potrebno.

OMLADINSKI FESTIVALI, EDUKATIVNO-ZABAVNI DOGAĐAJI U ZAJEDNICI, KAMPAÑE

Pored programa koje omladinski aktivisti sprovode u kontinuitetu, mogu zajedno sa mladima da osmišljavaju različite omladinske festivale, edukativno-zabavne događaje u zajednici, ali i kampanje. Pa tako mogu da učestvuju u društveno korisnim akcijama (uređenje dijela grada), aktivnostima koje imaju za cilj podizanje svijesti građana o nekom problemu (važnost sporije vožnje, važnost očuvanja zelenih površina i prirode u svojoj zajednici). Ovakvim aktivnostima se postiže vidljivost mladih u zajednici i vidljivost omladinskog rada u zajednici, dok se, ujedno, zajednica uključuje, zajedno sa mladima u rješavanje problema i izazova sa kojima se suočavaju.

INFORMISANJE MLADIH

U današnje vrijeme je, a pogotovo za mlade ljudi koji svakodnevno moraju da donose odluke od kojih će neke značajno uticati na njihove živote (odлуka da se studira, izbor fakulteta, pronalaženje posla), vrlo je važno da imaju pristup kvalitetnim i besplatnim informacijama. Ovo je važno kako bi na najbolji način iskoristili svoja prava, donijeli odgovorne odluke, ali i učestvovali u svim segmentima društva aktivno. Na nivou Evrope djeluje ERYICA (Evropska agencija za informisanje i savjetovanje mladih) koja postavlja standarde u sferi informisanja mladih, ali i daje jasne smjernice, na osnovu svakodnevnog rada sa svojim članicama, ali i mladima, za osnivanje **info centara** za mlade. [Forum MNE](#) je duži niz godina, u saradnji sa ERYICA, razvijao standarde za informisanje mladih. Omladinski aktivisti mogu da daju svoj doprinos i u ovom vrlo važnom segmentu omladinskog rada i tako unaprijede servise za informisanje mladih koji djeluju u okviru omladinskih klubova/centara.

5 POLITIKA O ZAŠTITI DJECE I MLADIH

Jedan od važnijih segmenata na koji [Forum MNE](#) stavlja akcenat prilikom obuke za omladinske aktiviste, a koji bi, inače, trebalo uvidjeti u obzir kad je rad s djecom i mladima u pitanju, je njihova zaštita prilikom realizovanja aktivnosti. Djeca i mlađi ljudi treba da znaju i vjeruju da imaju pravo da budu sigurni i da se osjećaju sigurnim u svako doba. Oni su najranjiviji članovi našeg društva.

[Forum MNE](#) je razvio jasnu polisu o zaštiti djece i mladih. Ove smjernice i procedure su se razvile da unaprijede i pojačaju sigurnost i dobrobit djece i mlađih ljudi u Crnoj Gori. [Forum MNE](#) gleda na interes djece i mladih kao najvažnije i prepoznaće da su omladinski radnici, omladinski aktivisti i drugi odrasli ljudi u našem društvu ti koji su odgovorni za njihovu zaštitu.

Važno je da se, prije rada ili volontiranja u Forumu MNE, ovaj dokument pročita i u potpunosti shvati i da se primjenjuju odgovarajuće procedure koje se odnose na nju.

Ova Politika o zaštiti djece i mladih ističe potrebu za razumijevanjem složenosti zlostavljanja djece/mladih i naglašava da zapošljeni/angažovani moraju preduzeti akciju kada se sumnja na zlostavljanje djece/mladih. Takođe prepoznaće da su obuka i podrška u zaštiti djeteta/mlade osobe od suštinske važnosti.

Forum MNE ima dužnost da osigura da djeca i mlađi ljudi nijesu predmet zlostavljanja u okvirima omladinskog rada i aktivnosti koje organizacija bilo da sprovodi ili na bilo koji način učestvuje u njima. Organizacija treba blisko da sarađuje sa drugim vladinim agencijama, nevladinim organizacijama i porodicama da bi obezbijedila sigurnost djece/mladih.

Omladinski radnici, omladinski aktivisti i ostali zapošljeni/angažovani igraju značajnu ulogu u zaštiti djece/mladih od zlostavljanja i zanemarivanja. Svi omladinski radnici i aktivisti, i svi drugi koji su uključeni u ovo polje rada, nose odgovornost tretiranja djece/mladih na dostojanstven način i sa poštovanjem.

Osim toga, svi oni moraju postupati u skladu sa Konvencijom Ujedinjenih Nacija o pravima djeteta iz 1989. i u skladu sa zakonima države Crne Gore.

Ova Politika o zaštiti djece i mladih se odnosi na usluge pružene od strane zapošljenih, volontera ili drugih koji su na bilo koji način uključeni u rad koji je u vezi sa organizacijom Forum MNE.

Organizacija takođe ima odgovornost da obrazuje čitav svoj kadar da bi postupao u vezi sa ovim dokumentom i nadzirao zdravlje i sigurnost korisnika svojih usluga. Prema tome, obaveza Forumu MNE je da svakom novom zapošljenom obezbijedi ove smjernice i preporuke i osigura da oni tokom probnog perioda, razumiju svaki njen dio. Moraju potpisati Politiku o zaštiti djece i mladih kao potvrdu njihovog potpunog razumijevanja i to je obavezan dio njihovog ugovora. Ako, na primjer, Forum MNE zapošjava više od 3 osobe u isto vrijeme, za njih će se organizovati radionica u trajanju od 2 sata koja će se baviti detaljima polise.

Ovaj dokument je temelj rada [Forum MNE](#) u oblasti zaštite djece i mladih osoba i prevenciji zlostavljanja. Važno je napomenuti da se Politika o zaštiti djece i mladih godišnje pregleda i ažurira ukoliko je to potrebno. Ažuriranje Politike o zaštiti djece i mladih je uslovljeno potencijalnim promjenama ili u nacionalnom zakonodavstvu, u vezi sa zaštitom djece/mladih, ili zahtjevima donatora i partnera sa jasnom opredijeljenosću da je dobrobit djece i mladih uvijek na prvom mjestu. Još jedan razlog za ažuriranje/razmatranje ovog dokumenta je rezultat sprovedene procjene rizika.

Naime, svaki zapošljeni Forumu MNE, kojeg podržava i nadgleda službenik za zaštitu djece/mladih i izvršni direktor, mora izvršiti procjenu rizika o tome što bi u okviru svoje aktivnosti/programa/projekta moglo naškoditi djeci/mladim osobama, kako bi se osiguralo da Politika o zaštiti djece i mladih preuzima dovoljne mjere predostrožnosti kako bi sprječila štetu. Ovo je posebno važno za aktivnosti koje Forum MNE sprovodi sa (ranjivom) djecom/mladim osobama kao što su: praktični rad (ili druge vrste plasmana), izleti, ljetnji kampovi/škole, razni dani otvorenih vrata u školama ili na drugim mjestima, razmjene, itd. Sadržaj ovog dokumenta zasnovan je na dosadašnjim procjenama rizika i obuhvata gotovo sve potencijalne rizične situacije prepoznate tokom dosadašnjeg osamnaestogodišnjeg rada Forum MNE, sa ciljem njihovog ublažavanja ili uklanjanja. Kao što je pomenuto, ako se ukaže potreba, Politika o zaštiti djece i mladih se može ažurirati.

[Forum MNE](#) kroz Politiku o zaštiti djece i mladih ima sljedeće principe:

- Dobrobit djeteta i mlade osobe je najvažnija;
- Sva djeca i mlađi ljudi, bez izuzetka, imaju pravo na zaštitu od zlostavljanja;
- Sve sumnje i nedokazane tvrdnje o zlostavljanju će biti uzete ozbiljno i na njih će biti odgovoreno brzo i prikladno;
- Svi zapošljeni i volonteri u Forumu MNE imaju odgovornost da podnesu izvještaj o zabrinutostima.

Politika o zaštiti djece i mladih treba da bude povezana sa procedurama koje razjašnjavaju:

- Šta je dobra praksa među osobljem;
- Koja se praksa nikad ne može sankcionisati;
- Da način na koji je kompletno osoblje Forumu MNE regrutovano i birano osigurava njihovu podesnost za rad sa djecom i mladima;
- Kako prikladno odgovoriti na sumnje i nedokazane tvrdnje;
- Kako osigurati povjerljivost;
- Koji su sistemi na mjestu koji osiguravaju da se kompletno osoblje koje radi sa djecom redovno i uredno nadzire?

Forum MNE